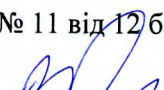

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник голови Приймальної комісії

_____ **Н.М.Літвін**
_____ **2019 р.**

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ МАГІСТРА
на основі здобутого ступеня (рівня) вищої освіти
за іншою спеціальністю

Автори: Грушко В.І. д.е.н., професор
Румик І.І. к.е.н., доцент

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
національної економіки та фінансів
(протокол № 11 від 12 березня 2019 р.)
Завідувач кафедри **Грушко В.І.**

Київ, 2019

ВСТУП

Прийом вступників на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста з *іншої спеціальності*, для здобуття ступеня магістра на спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування», проводиться за результатами додаткового вступного випробування - комплексного іспиту з фаху, який включає дисципліни «Фінанси підприємств», «Інвестування».

Фахове випробування має на меті не лише теоретичну перевірку знань вступників, а й оцінку їх аналітичних здібностей та навичок застосування здобутих знань в здійсненні аналізу та розробці стратегії сучасних підприємств.

Програма фахового випробування є міждисциплінарною, вона охоплює основну проблематику навчальних дисциплін.

I. ЗМІСТОВНА ПРОГРАМА ІСПИТУ

МОДУЛЬ 1. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВА

ТЕМА 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ГРОШОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВ

Суть і значення грошових розрахунків в організації виробничо-господарської діяльності підприємства. Способи і форми розрахунків.

Види рахунків, що відкриваються підприємствам в установах банку.

Порядок відкриття в банку поточних рахунків у національній, іноземній валюті та інших рахунків. Напрями використання коштів з поточних рахунків.

Організація безготівкових розрахунків, вимоги до їх проведення, сфера використання. Розрахунки платіжними дорученнями. Розрахунки платіжними вимогами-дорученнями. Розрахунки чеками.

Розрахунки акредитивами. Вексельна форма розрахунків. Клірингові розрахунки. Особливості розрахунків при наданні факторингових послуг підприємствам. Готівково-грошові розрахунки на підприємстві і сфери їх застосування.

Розрахунково-платіжна дисципліна, її зміст, значення для забезпечення нормальної господарської діяльності. Порядок пред'явлення претензій за розрахунками. Санкції в системі грошових розрахунків і платежів.

ТЕМА 2. ГРОШОВІ НАДХОДЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Поняття грошових надходжень підприємства. Рух коштів у різних формах. Економічний зміст грошових потоків. Вхідні грошові потоки. Вихідні грошові потоки.

Види господарської діяльності підприємств. Звичайна діяльність підприємств. Види звичайної діяльності. Основна діяльність та грошові надходження. Операційна діяльність та види господарських операцій. Фінансова діяльність та види господарських операцій. Інвестиційна діяльність та види господарських операцій. Надзвичайна діяльність (операції) та грошові надходження.

Виручка від реалізації продукції. Фактори, що визначають рівень виручки підприємства. Вплив виручки на загальну суму грошових надходжень. Ціна та фактори, які формують її рівень. Собівартість та її види. Прибуток та його вплив на рівень цін. Торгові надбавки. Непрямі податки, що включаються в ціну товарів, робіт та послуг. Обсяги реалізованої продукції та фактори, що їх визначають.

Грошові надходження від випуску і продажу цінних паперів. Надходження від валютних операцій. Різниця між поняттям грошові надходження та виручка підприємства.

ТЕМА 3. ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ

Економічний зміст прибутку. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства.

Валовий прибуток. Фактори, що впливають на формування валового прибутку. Формування собівартості реалізованої продукції та її вплив на прибуток. Встановлення цін на продукцію і формування прибутку. Визначення прибутку від операційної та звичайної діяльності підприємства до оподаткування і після нього.

Критичний обсяг виробництва продукції («точка беззбитковості»), графічний та аналітичний методи знаходження. Зміна критичного обсягу виробництва продукції під впливом окремих чинників.

Методи розрахунку прибутку. Прогнозування і планування прибутку підприємства.

Чистий прибуток підприємства, його розподіл і використання, фонди грошових коштів підприємства, що формуються за рахунок чистого прибутку.

Рентабельність продукції як відносний показник ефективності роботи підприємства. Порядок визначення прибутковості підприємства. Зростання прибутковості фірми під впливом дії окремих чинників. Рівень прибутковості підприємств різних галузей економіки України. Рентабельність ресурсів і продукції. Методика обчислення рентабельності: виробничих фондів (виробництва); сукупних активів; власного (акціонерного) капіталу. Рентабельність обсягу товарної продукції (продажу) та окремих виробів. Динаміка та шляхи підвищення рентабельності на підприємствах різних галузей економіки України.

Ціни на продукцію (послуги): характеристика, види, методи встановлення і регулювання. Поняття, роль і функції ціни в ринковій економіці. Види цін (тарифів) і сфери застосування їх. Методи встановлення ціни: собівартість плюс прибуток; забезпечення фіксованої величини прибутку; за рівнем поточних цін (конкуренції); за рівнем попиту тощо. Визначення ціни на основі зворотної калькуляції. Система знижок і доплат до базової ціни. Граничні ціни на окремі види продукції. Можливі напрями вдосконалення ціноутворення на продукцію (послуги) в Україні.

ТЕМА 4. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Система оподаткування підприємств. Види податків.

Податок на додану вартість, його економічна сутність. Платники податку. Об'єкти оподаткування. Ставки податку. Пільги щодо ПДВ. Порядок заліку і проведення сум податку на додану вартість, сплачених підприємством за матеріальні ресурси (роботи, послуги), основні засоби.

Акцизний податок та його економічна сутність. Об'єкти оподаткування. Ставки акцизного податку, порядок його обчислення.

Податок на прибуток підприємств, його економічна сутність. Порядок визначення оподаткованого прибутку. Вплив оподаткування прибутку на фінансово-господарську й інвестиційну діяльність підприємств.

Плата за землю. Плата за природні ресурси. Податок на нерухомість підприємств.

Відрахування підприємства в цільові державні фонди.

Місцеві податки і збори, які сплачують підприємства.

ТЕМА 5. ОБОРОТНІ КОШТИ ТА ЇХ ОРГАНІЗАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Загальна характеристика і нормування. Характеристика суті оборотних коштів. Обслуговування оборотними коштами сфер виробництва та обігу. Функціональна та елементна структура оборотних коштів. Нормовані оборотні кошти. Методи розрахунку: нормативів оборотних коштів (аналітичний, коефіцієнтний, прямого розрахунку). Обчислення нормативів оборотних коштів у виробничих запасах, незавершеному виробництві, витратах майбутніх періодів, залишках готової продукції. Визначення загального нормативу оборотних коштів для підприємства. Ефективність використання. Основні показники рівня ефективності використання оборотних коштів: коефіцієнти оборотності (кількість оборотів) і завантаження, тривалість одного обороту в днях, рентабельність; методика обчислення їх. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів; оптимізація запасів ресурсів і незавершеного виробництва; скорочення тривалості виробничого циклу; поліпшення організації матеріально-технічного забезпечення виробництва; прискорення реалізації виробленої продукції. Проблеми нестачі оборотних коштів і поповнення їх обсягів до нормативного рівня за умов кризової економічної ситуації на підприємстві.

ТЕМА 6. КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Особливості кругообігу коштів підприємств як передумова кредитних відносин. Форми і види кредитів, які використовуються в господарській діяльності підприємств.

Банківський кредит — основна форма залучення підприємствами позичкових коштів. Класифікація кредитів залежно від термінів, об'єктів кредитування. Принципи кредитування.

Визначення потреб у кредитах. Кредитоспроможність підприємства та її показники. Банківський контроль в процесі кредитування.

Гарантії своєчасності і повноти сплати кредиту. Кредитна заявка.

Зміст і порядок укладення кредитного договору. Методи перевірки забезпечення кредиту.

Позичкові рахунки. Позичковий процент, критерії його диференціації і джерела сплати. Залучення банками тимчасово вільних коштів підприємств.

Товарний кредит, умови його отримання та погашення.

ТЕМА 7. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Поняття основних засобів та їх призначення. Класифікація основних засобів. Первісна вартість основних засобів(ОЗ). Ліквідаційна вартість ОЗ. Вартість, що амортизується. Залишкова вартість ОЗ. Оціночна вартість ОЗ. Індикація ОЗ. Термін корисного використання (експлуатації) ОЗ.

Відтворення ОЗ. Види відтворення. Просте та розширене відтворення. Знос ОЗ. Фізичний знос. Моральний знос. Амортизація ОЗ. Групи ОЗ (16) та мінімальні терміни їх корисного використання. Методи нарахування амортизації. Амортизаційна політика підприємства. Прямолінійний метод. Виробничий метод. Кумулятивний метод. Метод зменшення залишкової вартості. Метод прискореного зменшення залишкової вартості. Вплив амортизації на рівень витрат підприємства та його прибутку. Оподаткування прибутку.

Показники забезпеченості підприємства ОЗ. Показники стану ОЗ. Показники ефективності використання ОЗ. Методика розрахунку показників.

Поняття капітальних вкладень підприємства. Види капвкладень. Реальні інвестиції. Фінансові інвестиції. Форми здійснення капвкладень на підприємстві. Джерела фінансування капвкладень. Власні джерела. Централізовані джерела. Позичені джерела.

Ремонт ОЗ. Види ремонту. Порядок фінансування ремонту ОЗ. Джерела фінансування ремонтних робіт. Порядок віднесення витрат пов'язаних з ремонтом до складу витрат підприємства та до видів капітальних робіт.

ТЕМА 8. ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

Оцінка фінансово-економічного етапу підприємства. Тлумачення і важливість оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства.

Основні напрями діяльності, що забезпечують певний фінансово-економічний стан підприємства. Методичні підходи до оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства. Групи показників для оцінки прибутковості, ліквідності, оборотності, стабільності та ділової активності, методи їх обчислення.

Загальна характеристика майна (коштів) підприємства, його складу, розміщення і структури.

Оцінка ліквідності оборотних активів підприємства.

Суть платоспроможності та її оцінка за даними балансу. Показники платоспроможності підприємства.

Суть фінансової стійкості підприємства. Система показників фінансової стійкості підприємства та її значення.

Оцінка рентабельності роботи підприємства.

Оцінка фінансового результату від діяльності підприємства. Оцінка факторів, що впливають на прибуток.

Комплексна оцінка фінансового стану підприємства.

Накопичення обліково-звітної інформації для оцінки фінансово-економічного стану підприємства. Характеристика і вимірювання ефективності виробництва. Економічна суть і загальний методологічний підхід до вимірювання ефективності виробництва, господарської діяльності підприємства.

Інформаційна база для оцінки показників. Адаптація форм фінансової звітності до міжнародних стандартів.

ТЕМА 9. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Мета й об'єкти прогнозування. Принципи прогнозування. Предмет економічного прогнозування. Довгострокові, середньострокові та короткострокові прогнози й сфери застосування їх.

Планування як домінантна функція управління. Специфічні принципи планування (вибір та обґрунтування цілей, системність, безперервність, оптимальність використання ресурсів, збалансованість). Система планів підприємства. Методи планування діяльності та розвитку підприємства.

Суть стратегічного планування. Місія та стратегічні цілі підприємства. Основні етапи стратегічного планування діяльності підприємства. Методи вибору стратегії. Різновиди стратегії (зростання, стабілізації, виживання). Функціональні субстратегії підприємства (організації).

Відмінність тактичного планування від стратегічного. Основний зміст і можливі типові розділи тактичних (середньо- та короткострокових) планів підприємства. Суть і системи оперативного планування діяльності виробничих підрозділів підприємства. Проблеми вдосконалення тактичного та оперативного планування за умов ринкової системи господарювання.

Розробка виробничої програми підприємства. Показники обсягу продукції: натуральні та вартісні. Номенклатура та асортимент продукції (послуг). Товарна, валова й чиста продукція. Обсяг реалізованої продукції

(продажу).Схема формування виробничої програми підприємства. Ресурсне обґрунтування виробничої програми підприємства.

Бізнес-планування, його призначення і роль в системі передбачення перспектив розвитку виробництва (господарської діяльності). Типовий зміст і методика складання окремих розділів бізнес-планів.

ТЕМА 10. ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ТА БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВ

Криза та її вплив на діяльність підприємства. Методи запобігання банкрутства підприємства. Поняття фінансова санація. Мета фінансової санації. Фінансове оздоровлення. Етапи проведення фінансової санації. Причини виникнення кризи. Ліквідація та санація підприємства. Види цілей фінансової санації. Програма санації. Проект санації. Контролінг проекту санації.

Структури, які можуть здійснювати розробку плану санації. План санації та його розділи. Санаційна спроможність підприємства. Показники, які визначають санаційну спроможність підприємства. Санаційний аудит. Поняття банкрутства. Порядок оголошення підприємства банкрутом. Вимоги кредиторів та їх порядок подання. Комітет кредиторів.

Ліквідаційна маса. Порядок задоволення претензій кредиторів.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Сутність та відмінні ознаки фінансів підприємств. Класифікація фінансових відносин підприємств.
2. Фінансові ресурси підприємств. Поняття, склад і джерела їх формування.
3. Основи організації фінансів підприємств. Комерційний розрахунок.
4. Зміст і задачі фінансової роботи на підприємстві.
5. Сутність та значення грошових розрахунків в діяльності підприємства.
6. Економічна характеристика та класифікація грошових надходжень за видами діяльності.
7. Виручка від реалізації продукції, робіт та послуг. Фактори, що впливають на величину виручки.
8. Формування і розподіл чистого доходу підприємства.
9. Прибуток як результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Формування і розподіл прибутку.
10. Рентабельність підприємства та його продукції. Методи визначення і показники рентабельності.
11. Система оподаткування підприємств та її призначення.
12. Сутність і значення оборотних коштів в фінансовому забезпеченні виробничо-господарської діяльності.

13. Причини виникнення потреби підприємств в кредитах. Форми і види кредитів, які використовуються в виробничо-господарській діяльності підприємств.

14. Банківське кредитування підприємств. Умови і порядок отримання банківського кредиту.

15. Оцінка ефективності використання власного і позикового капіталу. Ефект фінансового важеля.

16. Методичні підходи до оцінки вартості капіталу.

17. Відтворення основних засобів. Знос та амортизація основних засобів. Методи обчислення амортизаційних відрахувань.

18. Зміст та задачі фінансового планування на підприємстві.

19. Бюджетування в системі оперативного фінансового планування.

20. Економічний зміст фінансової санації підприємства та порядок її проведення.

Модуль 2. Інвестування

Тема 1. Предмет і значення курсу “Інвестування”, його методологічні основи. Інвестиційний процес

Інвестиційний процес у державі з ринковою економікою. Стадії інвестиційного процесу. Принципові розходження методології підходу до життєвого циклу інвестиційного процесу в ринковій та командно - розподільчій системах.

Інвестиційний ринок. Взаємозв'язок інвестиційного та фінансового ринку. Ринок інвестицій та інвестиційних товарів. Інвестиційний клімат та чинник його формування.

Шляхи активізації інвестування. Напрямки створення сприятливих умов інвестування. Державна кредитно - інвестиційна політика. Розвиток ринку інвестиційних цінних паперів. Чинники залучення іноземного капіталу.

Тема 2. Суб'єкти інвестиційної діяльності

Держава як суб'єкт інвестування. Інвестори та учасники інвестиційної діяльності. Індивідуальні інвестори, фірми та компанії. Орендні, акціонерні та корпоративні учасники. Фінансово-кредитні установи. Галузеві й територіальні угруповання, асоціації, концерни, промислово-фінансові групи, холдинги та ін.

Мотивація інвестиційної діяльності. Поняття про інвестиційний проект. Класифікація інвестиційних проектів. Типи проектного фінансування. Теорія інвестиційного портфеля. Види портфелів та їх взаємозв'язок.

Тема 3. Фінансові інвестиції

Фінансові інвестиції. Капітал, що інвестується, його різновиди. Фіктивний капітал. Інвестування за допомогою цінних паперів. Похідні цінні папери. Характеристика основних джерел фінансового інвестування.

Особливості та умови залучення фінансових джерел в інвестиційній діяльності. Інвестиційні інститути як спеціалізовані учасники фондового ринку. Органи регулювання ринку цінних паперів та їх функції.

Оцінка інвестиційних якостей та ефективності інструментів фондового ринку.

Тема 4. Інвестиції у виробничі фонди

Інвестиції у виробничі фонди, їх сутність і основні показники. Капітальні вкладення як форма реальних інвестицій. Економічний зміст капітальних вкладень та їх роль у розвитку суспільного виробництва. Класифікація і структура капітальних вкладень.

Ринок нерухомості. Оцінка об'єктів нерухомості. Методи оцінки об'єктів нерухомості.

Тема 5. Іноземні інвестиції

Іноземні інвестиції. Експорт та імпорт капіталу. Міжнародна інвестиційна діяльність та її інститути. Політика держави щодо залучення іноземних інвестицій. Інвестиції іноземних фірм і спільних підприємств. Форми іноземного інвестування. Оцінка ефективності залучення іноземного капіталу.

Способи реалізації міжнародних інвестиційних проєктів. Договори (контракти), що регулюють інвестиційний процес. Міжнародні угоди щодо інвестування та захисту інвестицій. Поняття про тендери. Тендерна документація, принципи її опрацювання.

Тема 6. Інноваційна форма інвестицій

Інноваційна форма інвестицій. Венчурні інвестиції. Види інтелектуальної власності та процес здійснення інтелектуальних інвестицій.

Джерела фінансування інтелектуальних інвестицій. Технічний інжиніринг та консалтингові послуги. Фінансові інструменти та фінансовий інжиніринг.

Інвестування технічного переозброєння та реконструкції. Обґрунтування доцільності санації виробництва.

Розвиток інноваційної форми інвестування в Україні: проблеми та перспективи.

Тема 7. Обґрунтування доцільності інвестування

Концепція й вимірювання ризиків. Класифікація інвестиційних ризиків. Проєктні, фінансові, будівельні й експлуатаційні ризики. Заходи для запобігання ризикам або зменшення їх.

Розробка загальних положень інвестиційного процесу. Концепція

маркетингу й аналіз ринку збуту. Оцінка умов розміщення об'єктів інвестування. Фінансова (комерційна), бюджетна й економічна оцінка ефективності інвестування.

Фінансові ресурси інвестування. Способи залучення капіталу. Прогнозування структури джерел інвестування. Власні, позичкові й залучені інвестиції. Фінансовий, операційний та загальний леверидж і структуризація капіталу.

Тема 8. Організаційно-правові форми регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності

Інвестиційна стратегія, її види, параметри та показники. Інвестиційний аналіз. Методи оцінки ефективності інвестицій суб'єктів господарювання різних форм власності. Життєвий цикл інвестицій, дослідження інвестиційної привабливості проекту. Попереднє узгодження учасниками інвестування.

Складання бюджету як форма планування інвестицій. Оцінка альтернативних, конкуруючих і споріднених інвестицій. Прогнозування грошових потоків.

Тема 9. Передінвестиційні дослідження, їх інформаційне забезпечення та інвестиційна стратегія компанії

Визначення потреби в інвестиціях. Формування капіталу (основного й оборотного). Визначення теперішньої та майбутньої вартості грошових потоків. Оцінка якісних факторів інвестиційного проекту.

Методи оцінки реальних інвестиційних проектів. Методи індикативного планування інвестицій. Планування інвестиційної діяльності підприємств та інших суб'єктів господарювання. Стратегія бізнес - плану, його розділи й показники. Продовження життєвого циклу інвестиційного проекту, реінвестування. Обґрунтування необхідності закриття проекту.

Тема 10. Управління інвестиційною діяльністю. Інвестиційний портфель

Поняття інвестиційного портфеля. Мета і завдання формування інвестиційного портфеля компанії. Типи інвестиційних портфелів, їх характеристика. Принципи та послідовність формування інвестиційного портфеля компанії.

Особливості формування портфеля реальних інвестиційних проектів. Методи оцінки, ранжування та відбору окремих інвестиційних проектів. Оцінка портфеля реальних інвестицій компанії за критеріями ефективності, ризику і ліквідності.

Особливості формування портфеля цінних паперів. Основні фактори, що враховуються при формуванні портфеля акцій, інвестиційних сертифікатів, облігацій. Оцінка портфеля цінних паперів за критеріями доходності, ризику та ліквідності.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

1. Суть інвестиційної діяльності.
2. Класифікація інвестицій, їх взаємозв'язок.
3. Інвестиційний ринок та його структура. Стадії інвестиційного процесу.
4. Інвестиційний клімат та чинники його формування.
5. Індивідуальні та інституціональні інвестори.
6. Інститути спільного інвестування.
7. Фінансові посередники, їх вплив на інвестиційний процес.
8. Реальні інвестиції: функції, структура, відтворення.
9. Види цінних паперів та їх функції.
10. Випуск цінних паперів. Проспект емісії.
11. Первинний та вторинний ринок цінних паперів.
12. Національна депозитарна система.
13. Біржа, її роль в забезпеченні переливу капіталів.
14. Спекулятивний капітал та похідні цінні папери.
15. Мотивація інвестиційної діяльності.
16. Інвестиційні проекти та джерела їх фінансування.
17. Інвестиційний портфель: теорії та система цілей його формування.
18. Класифікація суб'єктів інвестиційної діяльності.
19. Характеристика фінансово-кредитних установ та функціональних учасників інвестиційного процесу.
20. Суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності.

Практичні завдання:

Задача 1. За проектом "А" інвестиційні витрати складають 80 млн. грн. (1 рік – 35 млн. грн., 2 рік – 45 млн. грн.).

За проектом "Б" інвестиційні витрати складають 75 млн. грн. Інвестиції здійснюються один рік. Ставка дохідності – 10%. Грошові потоки (млн. грн.):

Потоки	Проект	Проект "Б"
1 рік	50	40
2 рік	38	30
3 рік	23	20
4 рік	15	10
5 рік	8	0

Визначити оптимальний інвестиційний проект, виходячи із терміну

окупності інвестиційних витрат.

Задача 2. Визначити поточну ринкову ціну облигації, якщо:

- номінальна вартість – 150 грн.;
- купонна ставка – 11%;
- необхідна ставка дохідності:
  - а) 13%;
  - б) 10%;
- термін часу, що залишився до погашення – 3 роки.

Задача 3. Корпорації було запропоновано три інвестиційні проекти з такими грошовими потоками:

Час	Проект А, у. о.	Проект В, у. о.	Проект С, у. о.
0	- 10000	- 30000	- 18000
1	3000	7000	-6000
2	4000	10000	8500
3	5000	13000	8500
4	5500	15000	9000

Визначте індекс прибутковості проектів і виберіть найкращий з цих проектів за умови, що необхідна ставка прибутковості корпорації становитиме 12%.

Задача 4. На фондовому ринку продається облигація по ціні 88 грн. Облигація випущена на три роки, до погашення залишилось два роки. Номінальна вартість облигації 103 грн. Процентні виплати здійснюються один раз на рік за ставкою 2% до номіналу. Норма поточної дохідності з урахуванням ризику 3% на рік. Необхідно визначити поточну ринкову вартість облигації та її відповідність ціні реалізації.

Задача 5. Визначити чистий приведений дохід. Вихідні показники:

- обсяг інвестицій – 50 млн. грн.;
- щорічні надходження - 25 млн. грн.;
- щорічні витрати (без амортизаційних відрахувань) – 10 млн. грн.;
- амортизаційні відрахування - 5 млн. грн.;
- життєвий цикл проекту - 4 роки;
- ставка оподаткування прибутку - 25%;
- ставка дисконту – 15% (інфляція в ці роки не перевищуватиме 10%).

Необхідно виконати два варіанта розрахунків: без інфляційної корекції та з попередньою інфляційною корекцією.

Задача 6. Визначити поточну і загальну дохідність облигації за наступних умов:

- номінал – 100 грн.;

- купонна ставка – 11%;
- термін часу, що залишився до погашення – 3 роки;
- поточна ціна: а) 75 грн.; б) 120 грн.

Задача 7. Компанія розглядає питання вкладення коштів в обладнання, вартість якого – 200 000 грн. Очікуваний прибуток – 100 000 грн. щорічно протягом трьох років. Через три роки станок можна продати за 10 000 грн. Всі показники приводяться в поточних цінах. Процент на капітал - 11%. В наступні три роки очікується інфляція на рівні 8%.

Необхідно визначити чистий приведений дохід проекту, використовуючи:
а) реальну ставку проценту; б) номінальну ставку проценту.
Одержані результати порівняти. Податки не враховувати.

Задача 8. В минулому році компанія виплатила дивіденд на акцію 50 грн. Протягом трьох майбутніх років приріст дивідендів - 10%, потім ситуація нормалізується і приріст дивідендів протягом двох наступних років буде складати 5%. Норма поточної дохідності – 10% . Визначити поточну ринкову ціну акції.

Задача 9. Облігації номінальною вартістю 10 тис. грн. продаються на два роки зі знижкою 15% від номінальної вартості. Щорічна виплата процентів - 5% від оплаченої вартості облігації. Визначити дохідність облігації та її ринкову ціну.

Задача 10. Фірма шукає найбільш оптимальний метод фінансування інвестиційної програми, для реалізації якої необхідно 600 000 грн. Розглядаються два варіанти:

I варіант - змішане фінансування:

- на 55% суми інвестування: самофінансування;
- на 45% суми інвестування: фінансування здійснюється за рахунок: а) кредит – 50 000 грн., ставка 20%; б) привілейовані акції – 20 000 грн., ставка 20%; в) прості акції – 200 000 грн., ставка 25%;

II варіант - фінансування за рахунок: а) кредит – 270 000 грн., ставка 12%; б) облігації – 330 000 грн., ставка 15%.

Задача 11. Корпорація збирається почати виробництво нового обладнання. Витрати в фонд відшкодування плануються на рівні 9% на рік. Очікувані грошові потоки проекту:

Роки	Грошові потоки,
0	- 28000
1	- 12000
2	2000
3	8000
4	16000
5—10	18000

Визначити період окупності грошових потоків проекту.

Задача 12. За проектом “А” інвестиційні витрати складають 60 млн. грн. (1 рік – 35 млн. грн., 2 рік – 25 млн. грн.). За проектом “Б” інвестиційні витрати складають 65 млн. грн. Інвестиції здійснюються один рік. Ставка дохідності – 10%. Грошові потоки (млн. грн.):

Поток	Проект “А”	Проект
1 рік	30	39
2 рік	18	30
3 рік	13	15
4 рік	10	8
5 рік	5	0

Визначити оптимальний інвестиційний проект, використовуючи показники NPV, терміну окупності, індексу дохідності.

Задача 13. Компанія виплачує дивіденди за рік 5 грн. Норма поточної дохідності акції даного типу 12%. Приріст дивідендів в наступні роки складатиме 5%. Визначити поточну ринкову вартість акції.

Задача 14. Для здійснення інвестиційного проекту необхідно 2,5 млрд. грн. Підприємство має один млрд. грн. валового прибутку. Рентабельність власного капіталу складає 7% за рік. На 500 млн. грн. укладено кредитний договір під 19% річних строком на один рік. Непрямі витрати на укладення кредитного договору складають 3%. Податок на прибуток – 25%.

Рівень дивідендів для можливого залучення акціонерного капіталу повинен складати не менше 5% річних. Постійні витрати підприємства складають 340 млн. грн. Визначити вартість фінансування інвестиційного проекту.

Задача 15. Для організації нового підприємства необхідно вкласти 100 000 грн. За проектом протягом чотирьох років грошові потоки складатимуть:

1 рік – 35 000 грн. 2 рік – 45 000 грн. 3 рік – 50 000 грн. 4 рік – 35 000 грн. Дисконтна ставка – 12%. Визначте доцільність проекту.

Задача 16. Останній раз компанія виплатила на кожну акцію дивіденди в сумі 18 грн. Очікуваний темп росту дивідендів – 5%, норма поточної дохідності - 15%. Визначити поточну ринкову вартість акцій.

Задача 17. Початкові інвестиції за проектом А складають 90 000 грн., за проектом Б – 100 000 грн. Протягом 3-х наступних років інвестор очікує наступний дохід за дисконтною ставкою, яка дорівнює 12%:

Роки	Проект А, грн.	Проект Б, грн...
1-й	50 000	70 000
2-й	45 000	40 000
3-й	40 000	35 000

Темп інфляції за рік складає 10%. Оцінити ефективність інвестиційних проектів за критеріями NPV та індексу дохідності.

Задача 18. Визначити поточну і загальну дохідність облігації за наступних умов:

- номінал – 1000 грн.;
- купонна ставка – 11%;
- термін часу, що залишився до погашення – 3 роки;
- поточна ціна: а) 750 грн.; б) 1200 грн.

Задача 19. Компанія розглядає питання вкладення коштів в обладнання, вартість якого – 245 000 грн. Очікуваний прибуток – 90 000 грн. щорічно протягом трьох років. За три роки обладнання можна продати за 12 000 грн. Всі показники приводяться в поточних цінах. Процент на капітал 10%. В наступні три роки очікується інфляція на рівні 8%. Визначити термін окупності проекту, використовуючи реальну та номінальну ставку доходу.

Задача 20. На фондовому ринку продається облігація за ціною 600 грн. Облігація випущена на три роки, до погашення залишилось два роки. Номінальна вартість облігації 1000 грн. Процентні виплати здійснюються щорічно за ставкою 5% до номіналу. Норма поточної дохідності з урахуванням ризику 8% на рік. Визначити поточну ринкову вартість облігації та її відповідність ціні реалізації.

Критерії оцінювання відповідей на вступному випробуванні

Ці Критерії визначають загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень вступників та встановлюють відповідність між вимогами до знань і умінь вступників та показником оцінки в балах.

Ці Критерії реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Рівень досягнень	Оцінка (5 бальна шкала)	Оцінка (12 бальна шкала)	Оцінка (шкала від 100 до 200 балів)
відмінно	5	12-10	180-200
добре	4	9-7	150-179
задовільно	3	6-4	120-149
незадовільно	2	1-3	100-119

Відмінно – знання вступника є глибокими, міцними, системними,

вступник вміє застосовувати знання для виконання завдань, вміє самостійно оцінювати різноманітні ситуації, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Добре – вступник знає істотні ознаки понять, явищ, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Задовільно - вступник відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними знаннями з дисципліни. Визначення понять дає з помилками й неточностями.

Незадовільно – відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

При оцінюванні відповіді на вступному випробуванні враховуються:

- правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх;
- самостійність суджень.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Фінанси підприємств

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. К.: Феміна, 1996. – 64 с.
2. Господарський кодекс України. К.: Кондор, 2004.-208с.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010. К.: Преса України, 2010.
4. Закон України "Про банки і банківську діяльність" від 20 березня 1991 р. //zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14
5. Закон України “Про банкрутство” // Відомості Верховної Ради України. 1992. №31.
6. Закон України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" від 08.07.2010 № 2464-VI. // zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2464-17
7. Закон України "Про інноваційну діяльність"// Відомості Верховної Ради України від 06.09.2002 № 36 ст. 266.
8. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління НБУ від 29 березня 2001р. №135 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. Додаток до журналу „Вісник Національного банку України”. 2001.-№5.43-104 с.
9. Інструкція про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України, затверджена постановою Правління НБУ від 19 лютого 2001р. №69// Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. Додаток до журналу „Вісник Національного банку України”. 2001.-№4.5-35 с.
10. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 19 лютого 2001р. №72 // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. Додаток до журналу „Вісник Національного банку України”. 2001.-№4.-35-60 с.
11. Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Фінанси підприємств: Навч. посіб. для самост. вивчення дисципліни. 3-тє вид., випр. і допов. К.: Знання-Прес, 2009. 300с.
12. Білик М.Д. Фінанси підприємств: Практикум/ М.Д. Білик. К.: ЦУЛ, 2008 196 с.
13. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 18 (15.01.2011). С.144.
14. Захарченко В.І., Меркулов М.М., Ширяєва Л.В. Економіка підприємства: практикум (збірник задач і виробничих ситуацій): Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2012. 144 с.
15. Власюк Н.І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / Н.І. Власюк. Львів: Магнолія 2006, 2010. 328 с.

15. Кондратюк О.І., Пилипенко О.О. Економіка підприємства: Навч.-метод. посібник. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2006. 288 с.
16. Круш П.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник / П.В. Круш. К.: КНТ, 2009. 778 с.
17. Оподаткування підприємницької діяльності: Навчальний посібник // В.М. Мельник. К.: Кондор, 2009. 160 с.
18. Стасюк Г.А. Фінанси підприємств: Навчальний посібник / Г.А. Стасюк. К.: Кондор, 2009. 480 с.
19. Філімоненков О.С., Дема Д.І. Фінанси підприємств: підруч. / О.С. Філімоненков (заг.ред.). К.: Алерта, 2009. 496с.
20. Філіна Г.І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навчальний посібник / Г.І. Філіна. К.: Центр учбової літератури, 2009. 320 с.
21. Фінанси підприємств: підручник / За ред. А.М. Поддєрьогіна. 7-ме вид., без змін. К. : КНЕУ, 2008. 552 с.
22. Фінанси підприємств: тести, задачі, методичні рекомендації: Навч. посібник / Кол. авт.: В.З. Потій, Н.Д. Бабяк, Г.Ю. Жолнерчик та ін.; За ред. В.З. Потій. К.: КНЕУ, 2005. 244 с.
23. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни / За ред. О.О. Терещенко. 3-тє вид., без змін. – К. : КНЕУ, 2009. 312 с.
24. Фінанси підприємств.: навч. посіб. / Л. Л. Гриценко, О. В. Дейнека, І. М. Боярко. Суми: Університетська книга, 2015. 285 с.: рис., табл. Бібліогр.: с. 263-267. 300 экз.
25. Фінанси підприємств: підручник / О. С. Поважний, Н. А. Ясинська, Н. О. Шира; Донец. держ. ун-т упр. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. - 456, [2] с. : рис., табл. Бібліогр.: с. 440, в кінці тем. 300 экз.
26. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Біла О. Г., Юсипович О. І., Мединська Т. В.; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. - Київ : Алерта, 2016. 185 с.: рис., табл. - Бібліогр.: с. 176-179.
27. Фінанси підприємств: навч. посіб. / В. В. Зянько, В. Г. Фурик, І. М. Вальдшмідт ; Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця : ВНТУ, 2016 .
28. Грушко В.І., Чумаченко О.Г. Національні фінанси // Підручник за ред.. В.І.Грушка –К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017.-660 с.
29. Грушко В.І. Пенсійна система: підручник / за ред.. В.І. Грушка / Університет економіки та права «КРОК», 2017.368 с.

2. Інвестування

1. Закон України Про цінні папери та фондовий ринок від 18.06.06 р.
2. Закон України Про господарські товариства, №1576-ХІІ від 19.09.91 р.

3. Закон України Про підприємства в Україні, №887-ХІІ від 27.03.91 р.
4. Закон України Про іноземні інвестиції від 13.03.92 р. № 2198 – ХХІ;
5. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)»
6. Закон України «Про акціонерні товариства»; 2010 р.
7. Закон України Про режим іноземного інвестування від 19.03.96 р. № 93-96 ВР;
8. Закон України Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні (№710/97-ВР).
9. Закон України Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні, №448/96-ВР, від 30.10.96 р.
10. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», 2005
11. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 2004 р.
12. Удалих О.О. Управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства / О.О. Удалих. К.: Центр навч. Л-ри, 2013. 292 с.
13. Інвестування: Підручник / Л.О. Омелянович, О.В. Веретенникова, О.Ю. Руденок, Д.В. Фірсов; за ред. Л.О. Омелянович. К.: Знання, 2012. 78 с.
14. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність, підручник затверджено МОН України К.: ЦУЛ, 2009. 472с.
15. Моран К. Оценка инвестиций для нефинансовых менеджеров / К. Моран. – Донецьк: Баланс-клуб, 2013. 256 с.
16. Науменкова С. В., Міщенко В.І. «Системи регулювання ринків фінансових послуг зарубіжних країн» Київ- 2010.
17. Комерційна оцінка інвестицій / під ред. Ст. Е. Єсіпова. М : КноРус, 2011.–696с.
18. Кожухар В.М. Практикум по иностранным инвестициям / В.М. Кожухар. – М.: Дашков и К, 2013. 252 с.
19. 14. Кузнєцов, Б. Т. Ринок цінних паперів / Б. Т. Кузнєцов. М :ЮНІТІ, 2011. 288с.
20. 15. Лукасевич, І. Я. Інвестиції / В. Я. Лукасевич. М: ІНФРА-М, 2011. 411 с.
21. Липсиц И.В. Экономический анализ реальных инвестиций / И.В. Липсиц. – М.: Экономистъ, 2013. 347 с.
22. Федоренко В.Г. Инвестознаводство: підручник / В.Г. Федоренко, А.Ф. Гойко; за наук. Ред. В.Г. Федоренко. К.: МАУП, 2013. 408 с.
23. Хазанович Е. С. Інвестиції: Учеб. посібник / Е. С. Хазанович. М: КноРус, 2011. 320 с.